

Suure Oktoobri võidust sündinud Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liit saab 30. detsembril 60-aastaseks. Seda tähtsat päeva tähistavad mitte üksnes meie suure kodumaa rahvad, see on helge kogu progressiivsele inimkonnale. NLKP Keskkomitee peasekretär J. Andropov ütles: «Nendel päevadel pöörduvad Nõukogude inimesed oma parimate mõtetega meie leninliku partei poole, kes seisis NSV Liidu loomise lähteil ja viib targalt meie maa rahvaid edasi mööda kommunismi ehitamise teed.» Bolševike partei oli ühinemislükumise mobiliseerija, jõud, kes pani Nõukogude rahvad eesmärkide ja tegude ühtsusse. Bolševike partei oli see, kes sai jagu hallidest aegadest juurdunud šovinistlikest ja natsionalistlikest eelarvamustest ning lõi eeldused ühinemiseks proletarise internatsionalismi printsiipide alusel. Kuus aastakümnet lahutab meid sellest maailmaajaloolisest sündmusest — aeg, mis on täis mehiste võitlust, progressi igal elualal, pidevat hoolitsust inimese eest.

Tänapäeval näeb kogu maailm meie suurt maad ühiselt kommunismi ehitavate võrdõiguslike vabariikide üksmeelse perena.

Eesti rahva saatusele sai pöördeliseks 1940. aasta suvi, mil nõukogude võimu taaskohandamisega tõusis Eesti kohale uuesti Oktoobrerevolutsiooni punane lipp. Tähtis Eesti revolutsionaaride ammune unistus luua uus ja parem elu nõukogude korra viljastavates tingimustes.

Praegu võime tõdeda, et vaatamata Eesti NSV väiksusele teiste liiduvabariikide hulgas on meil kõigil ühesugused poliitilised ja majanduslikud õigused. Sammume oma arengu teel kõrvuti vennasrahvaste esindajatega. See on progressiivne. Nõukogude võimu 42 aasta jooksul on Eestist saanud kõrgeltarenenud nõukogude sotsialistlik vabariik arvukate tööstusharudega, intensiivse põllumajandusega, eesrindliku tehnika ja kultuuriga ning töötajate pidevalt kasvava elatustasemega.

Nõukogude rahvas tunneb sügavat ja õigustatud uhkust meie maa kõrgkoolide ja nende töö üle. Eriti tormiline ja saavutusterohke on nõukogude võimu aastail olnud Eesti NSV kõrgkoolide areng. Kui näiteks 1940. aastal õppis viies kõrgkoolis kokku 4740 üliõpilast, siis ainult X viisaastaku lõpu- ja XI viisaastaku algaastail ulatus iga-aastane kõrgkoolilõpetajate arv enam kui 3700-ni. Vabariigi kõrgkoolides õpib aga ligi 26 tuhat üliõpilast. Tohtud muutused on läbi teinud õpetatavate ainete struktuur ja sisu, suuresti on arenenud kõrgkoolide aineiline baas, kasvanud nii õppejõudude-teadlaste arv kui kvalifikatsioon. 1939. aastal töötas Tartu Ülikoolis 213 ja Tallinna Tehnikaülikoolis 41 õppejõudu, neile lisandus piiratud arv assistente ja kunstisõppeasutuste õppejõude. 1979. aastal oli meie vabariigi kõrgkoolides pedagooge ja teadureid ühtekokku ligi 3000, sealhulgas 155 teadusdoktorit ja 1191 teaduskandidaati. Vabariigi kuus

kõrgõppeasutust koolitavad praegu rahvamajandusele spetsialiste ümmarguselt sajal erialal.

1939. aastal oli Tallinna Tehnikaülikoolis 491 üliõpilast, s. o. 12% kogu Eesti üliõpilaskonnast. Juba 60-ndate aastate teisel poolel tõusis TPI üliõpilaste arv ümmarguselt kümnele tuhandele. Igal aastal lõpetab instituudi ligi 1300 kvalifitseeritud inseneri ja ökonomisti. Meil on 49 kateedrit ja 12 teaduslaboratooriumi. Oppejõudude seas on 5 Eesti NSV Teaduste Akadeemia akadeemikut ja kirjajavahetajaliiget, 70% õppejõududest omab teaduslikku kutset ja kraadi, mis üsnagi suurelt on üle üleliidulisest keskmisest. 43% õppejõududest kuulub NLKP ridadesse.

Juubeliüritustes ja nende ettevalmistamisel löid kaasa kogu instituudi töölised, teenistujad ja üliõpilased. Palju kasulikku andsid internatsionaalsesse ja kasvatusöösse üldse ühis-konnateadlaste ettevõtmised, mis käsitlesid NSV Liidu 60. aastapäeva; ürituste kokkuvõtteks oli temaatiline konverents novemb-

rikuus. Komsomolikomitee ja üliõpilasklubi ühise ettevõtmisena korraldati õhtud, mis olid pühendatud vennasvabariikidele, nende töösaavutustele, kultuurile.

Meie instituut valmistab ette kõrgharidusega spetsialiste rahvamajandusele. See ülesanne kommunismi ehitavas paljrahvuselisest riigis on keeruline ja vastutusrikas. Ei piisa üksnes eriala teoreetilistest tundmisest, on vaja olla ka organisator, poliitik, on vaja olla internatsionalist. Ainult siis võime oma ülesande lugeda õigesti püstitatuks ja ainult siis võime teda õigesti lahendada.

NSV Liidu 60. juubeli ettevalmistamine ja tähistamine aitas meid just selles väga palju, suunas meie tähelepanu uuesti ja uuesti vajadusele üks-teist paremini tunda, et üks-teist paremini mõista, et «tugevdada partei ja rahva ühtsust, kindlalt järgida suure Lenini juht-mõtteid...», nagu ütles NLKP Keskkomitee peasekretär J. Andropov.

Parteikomitee sekretär
AADU TALTS

KOIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, SEKTORAADIKOMSOVOLIKOMITEE JA AMETTÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

MAAILMAAJALOOLINE TÄHTSUS

NSV Liidu moodustamise ja 60-aastase arengu maailmaajaloolist tähtsust on raske ülehinnata. Seda tunnistavad tahes tahtmata ka meie ideelised vastased — meenutagem siinjuures kasvõi sotsiaaldemokraatliku liikumise tuntud tegelase Bruno Kreisky hiljutist esinemist infoprogrammis «Vremja».

NSV Liidu kui uut tüüpi liitriigi ja põhimõtteliselt uude rahvusliku arengu idee sündis tunduvalt varem kui nõukogude vabariikide rahvad alustasid selle praktilist elluviimist. Rahvuste arengu ja rahvusküsimuse lahendamise probleemi käsitles V. I. Lenin arvukates Oktoobrieesetuses kirjutistes: «Töölisklass ja rahvusküsimus», «Kriitilisi märkmeid rahvusküsimuse kohta», «Rahvuste enesemääramise õigusest» jne. Need küsimused kajastusid samuti VSOTP ja NK(b)P programmis, mille väljatöötamises V. I. Lenin kõige vahetumalt osales. Nõukogude Liidu moodustamise ettevalmistamisel oli esmajärgulise ja otsustava tähtsusega mitte ainult V. I. Lenini ideelis-teoreetiline tegevus, vaid ka tema vahetu osalemine nende ideede praktilises teostamises. On ju üldtuntud, et tol ajal levinud uut tüüpi paljurahvuselise riigi kontseptsioonidest (näiteks autonoomia ja konföderatsioon) jäi peale ja viidi ellu just V. I. Lenini suveräänsete vabariikide liitriigi kontseptsioon.

NSV Liidu 60-aastase ajalugu on kujukalt tõestanud, et rahvuste ühinemine võrdõiglikkuse ja internatsionalismi põhimõtete alusel on nende sotsiaal-majandusliku arengu seisukohalt kõige progressiivsem ja perspektiivsem.

Võimsa impulsi NSV Liidu

rahvaste elujärje parandamisele on andnud vennalik koostöö sotsialismi ja kommunismi materiaaltehnoloogilise ja sotsiaal-majandusliku baasi loomisel ühtse ning teaduslikult põhjendatud plaani alusel. Ent vähem tähtis pole ka see — ja seda tuleb toonitada silmas pidades kodanlike ja revisionistlike ideoloogide lugematuid natsionalistlike ning geopoliitilisi kontseptsioone —, et Nõukogude Liidu kui rahvustevaheliste suhete põhimõtteliselt uue vormi kujunemine ja arenemine on kutsunud esile kõikide rahvuste rahvuslikkuse ja kultuurilise ühtsuse. Omal ajal osutas V. I. Lenin kahele ajaloolisele tendentsile rahvuste arengus. Ühest küljest seisneb rahvuse areng tema iseseisvuse saavutamises ja kindlustamises. Teisalt, seoses majandus- ja kultuurielu internatsionaliseerumisega väljendub see erinevate rahvuste vaheliste sidemete tugevdamises, nende rahvuste lähenemises üksteisele. Sotsiaal-majandusliku arengu seisukohalt muutub domineerivaks teine tendents, mis tähendab, et ajapikku rahvuste sotsiaal-majandusliku arengu tasemetel erinevused vähenevad ning lõpuks kaovad. See tendents avaldub kõige ilmekamalt just Nõukogude Liidu ja teiste sotsialismimaade rahvaste arengus, erinevalt kapitalistlikest riikidest, kus paremal juhul need erinevused konserveeruvad, kui isegi ei suurene.

Rahvuslikkuse ja rahvusliku kultuuri arengu seisukohalt väljendab nõukogude rahvuste areng mõlema tendentsi dialektilist ühtsust. See tähendab, et rahvuste tõeline ühtsuse ja rahvusliku kultuuri rikastamine

on võimalik vaid tingimusi, kus kõrvuti rahvusliku omapära ja traditsioonide säilitamise ning edendamise toimub intensiivne rahvuste suhtlemine ja kultuurielu internatsionaliseerumine. Sellise arenguperspektiivi avardamises seisneb NSV Liidu moodustamise asendamatu väärtus ja kasulikkus kõikidele NSV Liidu koosseisu kuuluvatele rahvustele ning nende kultuurile. Rahvusliku elu ja kultuuri isoleerimine, rahvuste üksteise mittemõistmise säilitamine on eriti kahjulik tänapäeval, kus ühiskonnaelu objektiivse internatsionaliseerumise ja kultuurielu diferentseerumise tingimusi on rahvuskultuuri ja rahvuslikkust selle sõna tõelises tähenduses võimalik inimeste igapäevases tegevuses asendada vaimuelu ja kultuuritarbimise pinnapealsete, pragmaatiliste vormidega, mis lõppkokkuvõttes raiub läbi aastasadade vältel kujunenud rahvuslikud traditsioonid, asendades need standardiseeritud tegevus- ja tarbimisvormidega. Ei ole saladus, et monopolistliku kodanluse kosmopolitism seab endale just niisuguse eesmärgi.

Nõukogude rahvad on 60 aasta jooksul läbi käinud tee, mis on orgaaniliselt ühendanud rahvusliku arengu ühiskonna arengu üldiste eesmärkidega. Suhteliselt lühikese ajalooajalooperioodi vältel on NSV Liit kujukalt tõestanud, et rahvaste tänane areng on kõige vahetumalt seotud sotsialismi ja kommunismi ehitamisega, et ainus võimalus rahvuslikuks ühtsuseks on sotsialism ja kommunism.

Teadusliku kommunismi kateedri assistent GEORG SOOTLA

KOOSOLEKUL AULAS

Esmaspäeval, 20. detsembril kogunes meie instituudi kollektiiv aulasse pidulikule koosolekule, kus tähistasime NSV Liidu moodustamise 60. aastapäeva.

Koosoleku avas parteikomitee sekretär Aadu Talts. Päevakohase ettekande tegi õppeproktor prof. Boris Tamm.

Seejärel oli sõna ametiühingukomitee esindajal dots. Jaan Võrgul, kes tegi teatavaks NSV Liidu 60. aastapäevale pühendatud sotsialistliku võistluse tulemused instituudis. Rektor akad. Boris Tamm, parteikomitee sekretär Aadu Talts ja ametiühingukomitee esimees Tiit Alik autasustasid võitnud õpperühmi, teaduskondi, kateedreid ja allasutusi. Autasud kulusid keemiateaduskonnale, toiduainete tehnoloogia kateedrile, füüsika kateedrile, tööstusliku soojusenergeetika teadusliku

uurimise laborile, konstrueerimis-eksperimentaalosakonnale, õppe-metoodikavalitsusele.

Koosolekul osales EKP Oktoobri Rajooni Komitee sekretär Annala Laht. Ta andis üle EKP Oktoobri Rajooni Komitee ja Oktoobri Rajooni RSN Täitevkomitee aukirjad TPI taidluskollektiividele, kes aitasid sisustada NSV Liidu 60. aastapäevale pühendatud koosoleku kontsertosa Oktoobri rajoonis. Aukirjad said meie akadeemilised meeskoor ja naiskoor, puhkpilliorkester, «Kuljus», kammerkoor. Kontserdi lavastamise eest tunnustati aukirja vääriliselt «Kuljuse» balletmeister Ülo Luht. Aukirja sai ka TPI parteikomitee liige, kultuurkavavastuse eest vastutaja dots. Mati Graf.

Seejärel esinesid taidlejad meie maja kollektiivi ees.

* Kõneleb õppeproktor prof. B. Tamm.

LÄHEDASED KAUGUSED

◆ ENDEL SARAPUU ◆

Tookord Izmailis mõtlesin, kuidas ma lapsepõlves armastasin pöranõude laotatud maakaardil näpuga järge vedada, kõigutamatult tundega põues, et kõikide teede keskpunktiks on ikkagi minu koduvillane väike-linn: kõik saab siit alguse, siia tullen ma ikkagi tagasi. Lihtne tõde, mis tekib vaistlikult, aga kindlalt; ning mille sügavama mõistmiseni jõuame alles hiljem. See ei ole kolkapatriotism, pole ka omal määral istumine. See on hoopis muu, mis ei kao ka siis, kui Kasahstani kohal lennuki aknast ääretuid välju vaatad. Siis hajub «kolkapatriotism» põrmuks ja «oma mätas» tundub kaduvvõiksena... Sest mõõdu peaaegu kaks tundi ajast, mil startisime Alma-Atast, kuni vaatevälja ilmus esimene küla. Ainus, ja mitte ühtegi teist küla polnud horisondil näha. Siis tulid linnad. See on Kasahstan. Uudismaa. Sümbol. Ukraina lopsakate põldudega ei saa muidugi võrrelda.

Teel Izmaili jäin bussis tukkuma. «Kuule,» müksas mind reisi-kaaslane, «maastik vahetus!» Tõepoolest, viljapõllu asemel võis nüüd näha päevalilli, kilomeetrite viisi.

Izmail, Doonau-äärne linn. Siin tuligi lapsepõlv meelde, sest tollal lauldi «Dona-donast» ja «Doonau pärjast». «Näe, Rumeenia pardid!» suunas reisi-kaaslane mu pilku ning osutas jõe vastaskaldal asuva talu õuele.

Oleneb inimesest, tema kujutlusvõimest, kui palju talle on vaja maailma laiuti avastada. Üks hea sõber ütles, et ta ei sõida Koola poolsaarele matkama, sest tal jätkub fantaasiat teadmaks, mis ees ootab. Põhja-maalane võib nii öelda. Aga kui kõne alla tuleb Vladivostok? Kas jätkub mõttelendu ettekujutamiseks, et õõ on siis kui päev ja päev on siis kui õõ?

Olime külalised noore teadlase perekonnas. Nad rääkisid, et üks kord elus võib sõita rongiga Tallinnast Vladivostokini. Hilissuvel. Mis sellest, et ligi kaks nädalat kupee-elu. Ei meie küll jõudnud, kannatus saab öisa. Paganime end Kasahhimaal

proovile: sõitsime üle kolme päeva Saraatovist Alma-Atasse. Oleks inimesel nii tugev ümberkehastumisevõime, oluksime rongi nägu. Aga üldistuseks pole mingit alust: meil polnud kitarri, raadiot, rääkimata magnetofonist, ning lugemistki leidus kolme inimese peale vaid kaks nimetust: «NSV Liit. Teatmik.» ja «Looming» nr. 6, 1982. Kuni ekslesime viimase kirjanuskriitika labürindis, vilksatasid akendest mööda Aktjubinsk, Aralsk, Baikonor; oli tunda Araali suve lähedust ning Sõrdarja, Kzyl-Orda ja veel teiste-gi töölislinnade hõngu.

Linnadest rääkis ka üks vana mees, kes kunagi väga ammu oli viibinud Stokholmis, New-Yorgis ja Münchenis. Ta ütles, et linnad on nagu linnad ikka: majad, autod ja teed, tänavad täis inimesi. Aga ei unune... Alpi aasad!

Sisu jääb samaks, kui ütlen, et ei unune Krimm. Jaheda kristallse veega mägioja, mille soppides pärast tööd võis mõnuleda; põllulapid mäekülgedel; männid ja küpressid, viinamarjad ja viigipuud. Nii hakkad tegema teravat vahet tegeliku ja tehise duse vahel.

Alma-Ata — Mäde) vahelise tee ääres nägime ootamatult kitsi. Jah, suure hooja kõhe ei mürganudki, ikkagi allamäge tulemine. Akki pöörasime peakitsed küll, aga... kivist! Siis pahandasime jälle kohatute imitatsioonide peale.

Kesk-Aasias igatsed mere järrele. Neil on Issõk-Kuli järv, mida kutsutakse «Gornoje more»; neil on lumiste tippudega mägesid; on Alma-Ata ainulaadne turg, kus muu hulgas võib kumõssiklaasi taga mõnusalts juttu puhuda.

Kõigiti kulunud on fraas: turg on linna peegel. On küll. Kuid ka ülikoolidest peaks läbi astuma. Tartu ülikool; vanem ja väga põneva hoonestusega Vilniuse ülikool; Kišinjovi ülikooli usehitis; ülikoolid Riias, Alma-Atas, Volgogradis — seal

on üks nooremaid; Leningradi ülikool avara pika koridoriga; Moskva kõrghoone; Vladivostokis okeanoloogialaborite ja ida teaduskonnaga; Odessas, kus mängisime ühes tühjas auditoriumis klaverit... Neist ammutab rahvas oma vaimutoidu.

Turg, see on samuti toit, ning minu meelet moodustavadki need kaks väga vajalikku asutust vastandite ühtsuse.

Ja inimesed, kes teenivad oma igapäevast leiba nii Leningradis kui Kasahhimaal, Kaug-Idas ja Ukrainas... Ning need Kasahhi Põllumajanduse Instituudi tudengid, keda ühel palaval suvepäeval pidulikult üldismaale saadeti. Kõnes oli üeldud:

«За 12 трудовых семестров убрано зерновых с площади около 1 миллиона гектаров. За это время школы третьего семестра прошло около 10000 человек.»

On noor teadlane, kes igal suvel neljaks kuuks sõidab Kaug-Ida jõgedele, et uurida lõheliste elu. Palju slide oli tal mõõdurud suvedest. Ühel istus mees, k'val kastivirn punase kalamarjaga. Ei mingeid emotsioone. Arvatavasti mõtles mees lähedale piima-riisipule õhtulaul.

Ja müüja Moskva toiduainete kauplusest, kes müüs meile järjekorraga neli apelsini, lohutamaks meie haigestunud reisi-kaaslast. Ja sõkaevur Partizanski linnast, kes rääkis kaevurite tänuväärsest tööst. Või komsomolisekretär Baimurat Kasahhist; töölisest Tiraspoli konservitehasest; sõdurpoiss Stepan Ivanovitš, kes umistab koduküllast Binski oblastis, kus ootavad kaunid valgevene neid ja uus traktor, mille esimees talle oli tagasitulekul lubanud...

Ja kodune vanaema Ella käib ämbritega kaevul. Lapselapsed käivad koolis.

SUUR MAA on juubeli kümnisel.

* Vaade koosolekusaali. Esiplaaniil keemiateaduskonna esindajad.

* Kontsertosas.

SVEN ARBETI fotod.

У НАС В ГОСТЯХ

Что за праздник без гостей?

На эту страницу мы пригласили наших коллег из технических вузов союзных республик: рассказать о своих радостях и достижениях, отпраздновать с нами юбилей страны и покружиться в новогоднем хорождении.

Газета «За радянского инженера» Киевского ордена Ленина политехнического института.

КПИ — в книге трудовой славы
Недавно коллектив Киевского политехнического института получил радостное известие. Решением Киевского областного комитета Компартии Украины, Киевского исполкома народных депутатов, Киевского областного совета профсоюзов и областного комитета ЛКСМ Украины за достижение наивысших показателей в социалистическом соревновании, досрочное выполнение заданий и социалистических обязательств десятилетиями, коллектив Киевского ордена Ленина политехнического института им. 50-летия Великой Октябрьской социалистической революции занесен в книгу трудовой славы десятой пятилетки.

Научно-теоретическая конференция студентов
На химико-технологическом факультете состоялась студенческая научно-теоретическая конференция «60 лет Союзу ССР». С докладом выступили третьекурсники факультета. Они отметили, что Страна Советов стала великим воплощением бессмертных ленинских идей, мудрой, национальной

политики КПСС. Юноши и девушки говорили о мирной инициативе Советского Союза — оплота мира и прогресса народов Земли, неопределимом вкладе нашей Отчизны в дело развития мировой социалистической системы. Глубокого патриотизма и гордости был исполнен доклад о месте Украины в братской семье народов СССР.

Газета «Политехник» Дальневосточного ордена Трудового Красного Знамени политехнического института.

В ноябре в Дальневосточном политехническом институте проходила научно-техническая конференция, посвященная 60-летию освобождения Дальнего Востока от интервентов и белогвардейцев и 60-летию образования СССР.

Более шестисот докладов прозвучало на конференции. Их авторами являлись представители вузов города Владивостока, Москвы, Абакана, Артема, Хабаровска. Конференция прошла на высоком идейно-политическом и организационном уровне. Успешно проведена работа секций общественных наук, теплоэнергетики, радиоэлектроники, машиностроения, теплогазоснабжения и вентиляции, сварочного производства и многих других.

Газета «Советский инженер» Белорусского ордена Трудового Красного Знамени политехнического института.

Празднично выглядел зал Белорусской государственной филармонии, в котором собра-

лись на слет передовики производства Советского района — победители соревнования в честь 60-летия образования СССР. Пришли сюда и представители нашего института. Многотысячный коллектив нашего института был удостоен высокой награды — памятного Красного Знамени за отличные показатели в социалистическом соревновании.

Участники слета приняли обращение ко всем трудящимся города-героя Минска, в котором призвали еще теснее сплотиться вокруг ленинского Центрального Комитета КПСС проявить высокую сознательность и организованность, своим самоотверженным трудом обеспечить выполнение планов коммунистического строительства, дальнейший расцвет нашей социалистической Родины.

Газета «Политехнические кадры» Челябинского политехнического института имени Ленинского комсомола.

60-летию образования СССР посвящена впервые организованная научно-техническая выставка «ЧПИ-82», дающая достаточное полное представление об институте, о его факультетах. Выставка представляет огромный интерес. Она ярко отражает значительные достижения института в деле организации научных исследований, направленных на повышение эффективности общественного производства, в деле подготовки высококвалифицированных специалистов для народного хозяйства. Ряд экспонатов отобран для показа на весенней ярмарке в Лейпциге, в тематическом разделе «Уральский экономический район».

НА ЯЗЫКЕ ЭСПЕРАНТО

Недавно студенты первого курса строительного факультета, изучающие в народном университете языков ТПИ эсперанто, выступили с концертом в таллинском городском клубе эсперантистов. Концерт был посвящен 60-летию образования нашей многонациональной страны и прошел с большим успехом.

гомом встретили зрители и хоровое исполнение эстонской народной песни «Мухумаа» в переводе на эсперанто. Об истории ТПИ, о студенческой группе, изучающей эсперанто, о жизни и дружбе нашей молодежи рассказал собравшимся доцент ТПИ В. Хромов.

В программе концерта были представлены песни советских композиторов, классическая музыка, национальные мелодии, поэзия на языке эсперанто. Программу вел Владимир Муньков. Володя совмещает хорошую учебу с занятиями спортом, он успешно выступает на соревнованиях за честь института. Интерес к языкам — еще одна область его увлечений. С музыкальными номерами выступили Майя Кузмичева, исполнившая произведение Баха и Хачатуряна, а также Магули Мегрелидзе и Этери Моккобили, очаровавшие слушателей чудесными мелодиями солнечной Грузии.

Изучение языка эсперанто, подготовка новых номеров художественной самодеятельности, дружеская переписка со студентами-эсперантистами из вузов союзных республик — все это входит в план работы кружка на следующий семестр. У нас установлены дружеские контакты с университетом города Куйбышева, с клубом эсперантистов из Краснодара, с членами молодежного клуба Литовской ССР, со студентами Севастополя и Ленинграда. Сейчас же в наших планах — хорошо подготовиться к сессии и сдать экзамены успешно и вовремя.

В. ПИКАТ, ЕД-17. Фото Ю. Кирпичева.

И, конечно, очень эмоционально звучали стихи на эсперанто. Их читал студент Юрий Кирпичев. С большим востор-

▲ Участники концерта после исполнения эстонской народной песни на эсперанто.

Магули Мегрелидзе исполняет грузинскую мелодию.

НОВОГОДНЕЕ ИНТЕРВЬЮ

— Что бы вы хотели выбросить из окна, следуя традициям итальянцев избавляться под Новый год от старых вещей?
— Рояль соседа.
— Каким сказочным персонажем вы заменили бы себя на экзамене?
— Колобком. Гелова!..
— Ваш любимый новогодний подарок?
— Хороший почерк в конспекте.
— Береге ли Вы с собой на новогодний вечер конспекты? Если да, то с какой целью?
— Беру, так как в другие дни пользоваться чужими конспектами не удается.
— Будет ли в Новом году

явно выражена зависимость между шириной галстука и высотой каблук?
— На ширину галстука мы будем смотреть с высоты нашего каблука.
— Есть ли у Волка шанс догнать Зайца в новом году?
— Едва ли. Его пик формы прошел в олимпийском году.
— Как удастся Снегурочке каждый год годиться Деду Морозу во внучки?
— Это просто. Снегурочка — вечная студентка института красоты.
(Юмористический отдел «Феникс» газеты «Политехнические кадры» Челябинского политехнического института).

СТАРАЯ НОВАЯ ИСТОРИЯ

ков по городу, на прохожих поглядывает. Вдруг слышит над головой. «Политехнический институт, следующая — «Дворец пионеров». Пионерский дворец Колобкову вроде бы ни к чему был. Еще в шестом классе в фанфары там играл, песни на стихи Гребенникова и Добронравова пел, а вот институт ему сразу понравился. Солидный такой.

И поступил Колобков на первый курс. Как раз студенческий клуб объявил набор в ансамбль «Ироды», так что по конкурсу он прошел.

Катится Колобков по первому курсу — вдруг навстречу ему старший преподаватель Зайцев.

— А, — говорит, — Колобков! Вот я тебя сейчас проэкзаменую по закону Стефана-Больцмана.

Взял Колобков билет и взмолился:

— Не надо меня экзаменовывать, лучше я Вам песню спою. И затянул «Хороши вечера в устье Амазонки».

Расчувствовался тут Зайцев — сам в самодеятельности на зурне баловался — и поставил ему четверку.

Катится Колобков по второму курсу, а навстречу ему доцент Волков.

— А, — говорит, — Колобков! Вот я тебя сейчас проэкзаменую по закону Гука.

Взял Колобков билет и взмолился.

— Не надо меня экзаменовывать, лучше я Вам песню спою. И затянул «Научись играть на бас-гитаре, Гриша».

Расчувствовался тут Волков — сам в профбюро за самодеятельность отвечал — и поставил четверку.

Все было хорошо, катился Колобков по всем курсам дальше и когда оставалось только спеть профессору Топтыгину что-нибудь классическое — профессор в городском хоровом обществе зампреда была — и получить диплом, как встретил наш герой Льюську Лисичкину.

И завертелась его любовь. Свидания, ссоры, кино, примирения, снова театр, ссоры... Посещаемость упала, успеваемость снизилась, аттестуемость исчезла. Долгие вечера под дождем у окон общежития тоже дали о себе знать. И пришла расплата.

На заключительном концерте взял Колобков ре-диез вместо си-бемоль, и схватились за голову члены жюри, а Волков с Зайцевым опротестовали физику и сопромат. Отчислили Колобкова из института и покатались он снова к деду и к бабке.

Прав был поэт: Из наслаждений жизни Одной любви музыка уступает.

Эпизод.

А Лисичкина ушла от Колобкова. Кому в наше время нужен мужчина, не закончивший политехнический институт?!

(Юмористический отдел «Рожки и ножки» многотиражной газеты «Советский студент» Донецкого политехнического института).

В некотором царстве, в некотором государстве жили-были дед и бабка. И был у них любимый внук Колобков. Дед с бабкой хозяйство нехитрое вели, а внук в средней школе обучался, отметки разные домой носил, вечерами песни с друзьями пел на языках иностранных. Когда пришло время, принес Колобков домой аттестат зрелости и положил его на окно. Пусть просохнет, от типографской краски запах поветрит. Лежит себе аттестат, хозяйское образование подтверждает, есть не просит, чего о Колобкове не скажешь. И потому дед с бабкой по амбару метут, по сусекам скребут, а внук пирогами балуется да во двор поглядывает.

Только пусто во дворе. И не песни гитарные несутся из беседки, а раздаются перестук домино и бессмысленные возгласы, вроде: «Держи длинноту, Аверьяныч». Разбрелись одноклассники по квартирам, изучают пособия по химии да математике. Выскачит кто из дому, оформит в поликлинике справку № 286 и снова за учебник. Абитуриенты.

Отложил Колобков пирожок недоодеванный, решил по городу пошатаваться, комиссии приземные посмотреть да себя показать. Истребовал справку о здоровье, завернул аттестат в газетку, прыгнул в троллейбус и поехал. Катится Колоб-

Haldusprorektori sekretäri laual on paks kaustik, kus kirjas kõik komanderingud: kes meie majast kuhu ja kui kauaks on sõitnud. Seda raamatut sirvides saab üsna hea pildi meie tööreiside geograafiast. Igal leheküljel hakkavad silma Tartu ja Kohtla-Järve, väljaspool Eestit Moskva ja Leningrad. Ilmselt tahavadki kõige pakilisemad TPI-le iseloomulikud tööasjad just nendes linnades kordaajamist. Aga leidub teisigi paiku, kuhu meie inimesed komanderinguga lähetatud: Taškent, Tbilisi, Kiiev, Harkov, Alma-Ata, Bakuu, Irkutsk, Vladivostok, peaaegu kodune Riia, Vilnius, Kaunas...

Laskem lühidalt kommenteerida oma selle aasta tööreise mõnel komanderinguraamatust leitud nimel.

ANTS VIRKUS, keemiatauduskonna prodekaan:

Moskva, detsembri teine pool. Erialadekaanide üleliiduline nõupidamine. Kokku olid kutsutud metsatehniliste kõrgõppeasutuste dekaanid, arutama eriala uusi õppeplaanid jms. Korraldas Moskva Metsatehniline Instituut. Meie instituudile ja teaduskonnale oli nõupidamisest kasu eelkõige KM eriala seiskohast. Üks huvitavamaid nõupidamisi! Esimene sellelaadne üleliiduline ettevõtmise, palju asjalikku arutelu. Eriti paistis silma üleliidulise puidu- ja metsatööstuse ministriumihuvitus nii selle ürituse kui üldse oma süsteemi kõrgharidusega spetsialistide koolitamise vastu.

JÜRI TANNER, teadusliku uurimise sektori juhataja:

Moskva, september, oktoober, november... Moskvas tuleb mul käia õige tihti, ikka meie instituudi teadustöö koordineerimise, planeerimise, ainelise baasi arendamise asjus. Instituudi seadmekomisjoni esimehena käin Moskvas peaaegu igal välisnälusel.

Sellel aastal veel eelseisev komandering viib mind koos Henn Altosaarega põlevkivikeemia ja sünteesi problemlaborist Sortavalasse. Problemlaboris oleme hulk aega tegelnud suusakandi tehnoloogiaga. Suusakandi tootmisel vajalik importmaterjal on meie labori uurimuste kaasabil asendatud

polümeervaikudega modifitseeritud kasepuiduga. Uus tehnoloogia on juurutatud Pärnu «Viisnurgas», Tallinnas «Dünamo» suusavabrikus, NSV Liidu suurimas suusavabrikus Kirovi oblastis Novovjatskis. Nüüd siis Sortavala suusavabrikus. Puidu modifitseerimise tsehh seal juba töötab, prooviekspluatatsioon on tehtud.

Majanduslik efekt? Umbes 50 kopikat igalt suusapaarilt. Vabrik toodab aga aastas vähemalt 100 tuhat paari suuski...

VILLEM LOIGOM, elektrijamite kateedri dotsent:

Suhhumi, oktoober. Käisime koos Jüri Treufeldti ja Heinar Sakkosega üht lepingut lõpetamas. Leping käsitles MHD-ajami tootlikkuse automaatset stabiliseerimissüsteemi, oli sõlmitud elektrijamite kateedri ja Suhhumi tööstusinstituudi vahel. Peale tööülesannete kordasaatmist oli seekordne sõit veel ühes mõttes meelde jääv. Tolles instituudis töötab ka kohalikke eestlasi, nemad kutsusid meid Estonka külla, kes parajasti pidas oma 100. sünnipäeva. Veenudusime järjekordselt, kui väike on Eestimaa: Estonkas oli kohal ETV, raadio, ajakirjandus...

Prof. ADO KÜSTNER, toiduainete tehnoloogia kateedri juhataja:

Moskvasse-sõite on töö asjus tihti. Väga tihedad on meie sidemed Moskva Riikliku Ülikooliga, biotehnika uurimise instituudiga, toiduainete tehnoloogia instituudiga, TA biokeemia instituudiga... Oma seitse asutust, kuhu igal Moskvasse-sõidul alati asja on.

Kevadel käisime Vilniuses Eesti ja Leedu biokeemikute kohtumisel. Vilniuses toimus NSV Liidu 60. aastapäevale pühendatud teaduslik koosolek, korraldajaks põhiliselt meie kateeder kui Eesti biokeemia seltsi baasasutus. Vilniusega on meil pidevalt tihedad töökontaktid: minu juhendajad on praegu üks leedulannast aspirant, aspirante on mul olnud ka Leningradist, Novosibirskist, Lätimaalt.

Sel sügisel nagu varemgi on meil tulnud õige tihedalt käia Olaines, kus asub Läti NSV biokeemiareaktiivide teaduslik koondis, kellega meil on pikaajalised koostöösidemed.

MAANO KOPPEL, ehituse ökonomika ja organiseerimise kateedri dotsent, «Automi» TPI algorganisatsiooni esimees:

Tbilisi, oktoober. Üleliiduline ohutu liikluse konverents Gruusia NSV Siseministriumihuvitus korraldusel. Osalesime TPI-st kolmekesi, peale minu Dago Antov ja Peeter Tiks autoteede kateedrist, neilt oli ka ettekanne. Olen palju aastaid kaasa löönud autoteede kateedri uurimissuunas, mis käsitleb liikluskorraldust nii maanteedel kui linnasestel teedel — uurimissuuna juhendaja on dots. Vladimir Segerkrantz. Tbilisi konverentsil oli hästi palju osalejaid, palju ettekanneid. Kes vähegi tahtis, võis saada maksimaalselt teavet.

AADU SILLAJÖE, puidutöötlemise tehnoloogia kateedri dotsent:

Alma-Ata, september. Toimus puiduteaduse alane koordineerimiskomisjoni istung, millele järgnes ka seminar. Sõitsin kateedrijuhataja Tiit Kapsi asemel, kes on selle komisjoni liige, kuid kes ise ei saanud seekord tulla.

Arutati puiduteaduse probleeme, mis eriti päevakorras. Istungi põhisuunda võib lühidalt nimetada: puidu täiuslikum ärakasutamine.

Alma-Atas polnud ma varem käinud. Iga päev oli kavas ka väike kultuuriprogramm: käisime Medeos, Alma-Ata looduskaitsesalal mägedes, vaatasime metsamajandi tsehhis tootmist, tegime kaasa linnaekskursiooni. Alma-Ata on teatavasti uuemaid linnu Liidus üldse, praegugi käib mastaapne ehitamine. Puhas ja euroopalik linn, üllatas ses mõttes tore-dasti.

JAAN METSAVEER, ehitusmehaanika kateedri juhataja:

Vladivostok, september. Kaug-Ida Polütehnilise Instituudi ruumes sai teoks akustikakonverents, mille korraldas Teaduste Akadeemia kohalik filiaal. Päevakorras hüdroakustika probleemid. Teema «Ookean ja inimene». Arutati meetmeid ookeaniresursside paremaks kasutamiseks. Mis eestlastel ookeaniga asja? Meie kateedri teaduslik suund on hüdroakustika, sellest siis minugi konverentsile sõit.

Enne ei olnud neil mail käinud. Taiga oli küll huvitav, kahjuks sai seda vaid põgusalt näha. Amuur jäi meelde...

Taškent, oktoober. Akustika alane sümposium. Osalesin Eesti grupi koosseisus. Teemaks akustika kui niisugune üldse. Kohapeal selle ala uuringuid ei tehta, kõik osavõtjad olid sissesõitnud. Korraldas Taškendi Pedagoogiline Instituut, kel pidavat olemagi kõikvõimalike konverentside korraldamise kuulsus.

Huvitav nähtus Taškendis oli see, et ilm oli väga külm, 2° alla nulli. Nädal enne meie sinajõudmist näidanud termomeeter 30° üle nulli...

ASKO TOOMSOO, tootmispraktika osakonna juhataja:

Minsk, november. Valgevene vabariikliku tähtsusega konverents, kus kõneldi tootmispraktikast ja noorte spetsialistide stažeerimisest. Toimus see Minski Tehnoloogia Instituudis.

Konverentsi tähtsust näitab see, et osalesid Valgevene kõrg- ja keskerihariduse ministri asetäitja, TI rektor, tehaste direktorid, peainsenerid, kaadriakadade juhatajad... Külalisi oli peaaegu kõigist vennasvabariikidest, Eesti NSV-d esindas peale minu veel sm. R. Raudsepp meie ministriumist. Esinesin ettekandega, milles tutvustasin meie noorte spetsialistide stažeerimise süsteemi.

Oma vabariigis oleme mõnes mõttes maha jäänud selles, et meil pole samal teemal peetud ühtki pühajalikumat arutelu, kus saaks neis asjus suu puhtaks rääkida. Ajaleheartiklist mitmete probleemide lahendamiseks ei piisa, mugavam on ju silmäsilma paljudele küsimustele vastused leida.

Minskilased olid jõudnud trükkida 50 teesi. Meil pole trükkimiseks praktiliselt mingit võimalust, kuigi just trükitud materjalid oleksid aluseks edaspidisele uurimistööle.

Külaliste vastuvõtt oli väga hea, elasime hotellis «Belaruss». Korraldati linnaekskursioon, käisime Hatõnis, tutvustati profiileerivaid kateedreid. Viibisime teatrietendusel, vaatasime muusikali «Minu veetlev leedi». Peale etenduse enda huvitas meid väga nende uus teatrimaja: muusikalise komöödia teater valmis Valgevene pealinnas alles sel aastal. Ehitus jättis hea mulje, kiita võib nii sisekui välisarhitektuuri, akustika oli suurepärase. Teatrihoone asukoht on samuti parim — kesklinnas, ja üldse jättis see ruumikas-mahukas, maja süm-paatse mulje.

KAIE NIGLAS, komsomolikomitee asesekretär:

Novosibirski Elektrotehnika Instituut. Käisime seal koos energeetikadungi Valdur Siilbekiga. NETI komsomolikomitee-kutsel osalesime instituudi sotsialistlikus võistluses parimaks tunnustatud õpperühmade preemiasõidul laevaga mööda Obi jõge. Huvitav ja NETI-le traditsiooniline üritus. Nemad pakkusid välja võimaluse, et edaspidi osaleks sellel Obi-sõidul üks meie parim õpperühm. Sõprussidemed novosibirsklastega arenevad, nende delegatsioon osales ka meie kevadistel rahvaste sõpruse päevadel.

Huvitava sõidu tegime sel aastal koos Sylvia Neiga Taškenti, sealse polütehnilise instituudi komsomolikomiteega koostöölepingut sõlmima. TašPI komsomolisekretär Suhrat Akbarov on meil Tallinnas vana tuttav, käinud meie RSP-del ja muudu ka külas. Usbeki tudengid osalesid sel sügisel meie majandusteaduskonna korraldatud usbekiteemalisel õhtul taitlejate-majas.

Päris hiljuti käis majandusteaduskonna komsomolibüroo Riias Läti RU majandusteaduskonna kommunistlike noorte-kutsel.

Validud nimed ja kommentaarid olid üsna juhuslikud, komanderingute raamatust üles-tähendatud. Tööreiside kirjeldusi võiks muidugi jätkata, küllap jätkuks neid vähemalt «Polütehniku» nelja külje tarbeks. Võinuks lisada meie sportlaste sõite sõpruskohtumistele teistesse liiduvabariikidesse. Võinuks kommenteerida pikemalt meie üliõpilaste esinemisi olümpiaadi «Üliõpilane ja teaduslik-tehniline progress» üleliidulises voorus — need toimusid tänava vastavalt erialadele kas Vorošilovgradis, Ževskis, Taškendis, Tšimkendis, Omskis või Tomskis.

Meie üliõpilaste suviseid praktikabaase leidub peaaegu igas liiduvabariigis. Võinuks kirjutada sellestki, kus oleme viimastel aastatel käinud TP toimetuse ja pressiklubiga: head tuttavad on meil Riia Polütehnilise Instituudi ajalehe juures, lehetoimetustes Kaunase, Leningradi, Tšeljabinski, Odessa, Taškendi, Kaug-Ida, Minski polütehnilistes instituutides.

Tööreiside sisu ja eesmärk võivad olla erinevad. Ühine on aga üks: nende sõitude kaudu kinnitub kõige tavalisemalt, loomulikult ja argipäevasemalt meie seos vennasrahvastega.

* 1. ja 4. lehekülje kujundanud SIIRI KALEV KO-31 ja ANDRES KALEV AO-71.

